

УРАН ТАРБАХТААХТАРЫ ӨЙҮҮР ТЭРЭЭНИН

Салма ГОГОЛЕВА,
КУЛУУРГА САЛАТЫН КЫЛЗАБЫНАЙ СИНЕМАНИНА.

БОЛТОНОБО --
ОҢУОХАЙ КИЭНЭТЭ

ЧУГДААРАР ЧУОРААННААХ ОЛОХ ААРТЫГА

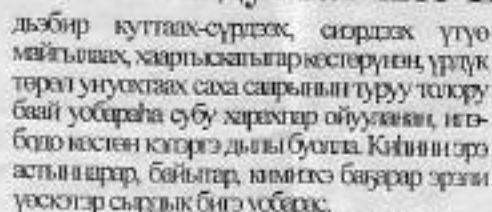
Ол курдук, олунньу ый 11 күнүгэр, Сывант оскуоланын 50 сыл анараа өттүгэр бүтэрбит выпусктар көрсөн, иккис-үчүс күлүктүн дьоро күнүн тэрийдигэр.

кирбитгэр.
Бу күн сах асарына,
профессор П.Павтарин аатынан
Сылан орто оскуолалар аһана
уруоктар, кылаас чаастара ыһыл-
дыһыллар. Сахатын, литерату-
ртын учуутага В.С. Манарова бу
выпуск хуудуһунуута, Хатын
поблизости бочуоттах олохтооҕо,
улуус талба талааннааҕа
Н.Н. Колесов хартыһаларын
сырдатар уруогу ыһта. Николай
Николаевич "Кэри юм – дэр саас"
хартыһаларын быһастагытын
тэрийэн, короочку киһи
бэйирэбиллн ыһа. Аастыт юм
бэлэз көрүктөрүн дьоро күн
санатта, дэр-эмэн сыллары эртит-
тэ. Килиэз презентациялар
поблизок олохтоохторо,
былдьыттар, учууталлар,
үөрөнөөччилэр болҕойон соторон
инитибит, эбэххэ үөрөнүбүт.

Алиша НИКИФОРОВА,
Съедин орто оскуулагын 9-с
кылаанын үөрэнээчиге.

(Биллилээх дуобатчылт И.С. Пинигин 70 сааһыгар)

Дубат оснннуутугар бастаагаа үрөһүр сыгыгыгар сыгыгыгы. Бастагы тренерэ математик, СӨ үтүктүк үнүтала КК Романов, үстү дубат теориягыгар үлүһүт кэлһинөн буһуһу. Оһтон ыла, Дьонуксайга

художественнай училищедэ үерэнэр сылларыттан, үлүһүйөн туран соботогун теорияны байһылырга дүтүспүк. Ошон атыр оҕо саалыттан дуобака кутун туттаран умсугуян туран даяктаньытын түмүгэр, 1965 с. Дюкуускай дуобатчыттарын күрөктэнилгилэргэр индас мисстэни ыһыла, сааһын күүһүрөөн, нонүо сылтан 1966-1968 сс. үс төгүл дубуруччу бастабыл. Ошон ыла Саха сириин биир сиппий-хоһут күүстээх оонһооннута бусарыан түөргө төгүл 1969, 1974, 1982, 1984 сс. Саха Өрөспүүбүлүкэтин чемпионугун үрдүк аатын ыһыттан, бигэлик билгээргини.

1973 с. Киселевский муораада, мастар
нуормалаах турнурга, Муома нуорулуннай
тыйыаарыгар үлэтин сытыаан, табырына
Баһалай Жирновуун биһигэ эриһтөн, биһир
субанан таскылаахтык оонньосот, Баһалайга
Саха сиригэр тохус, Уйбаан сүс кэһиниэн
ССРС спордун мастара нуорматын
толорбуттар. Манна сылдан спордун ааһын
Тайыһааныны көрсөн, үс көрүчөөн кылыс
оһолонор, сирдэни дьалун булар. Дьэ, бу
буолар, үрдүгү даскыйы иһин кэһтибэт
дьалун үгүс түмүгэ.

Ол туфунан үтүкөнүмдөк поэтикалык
тылдан байыт барзеник этэр.

Элрхээн сааслыгтан эмгэрэн,
Эрххэс оонһуута ыларан,
Элбэх да үөрүүтү бэлбэтин,
Эгин да эрийн карбутум...

[illegible]

Оо, дуобаг тумари тугуона!
Энбэк да сылларбын барытым

Эн оюур соннуугуунырыга,
Эрвингээх көмөрбүн умаштым,
Элбэки ситим дикэ эрөө,...

Дээ, күүдүүк эрэйн чигсээхтэс тииш-
норби, эрэйн сийлэс.

Уйбаан Сомонзон ураты таллаагачх, худуоһуннуук бусарыц түөрт сылы быһа Россия үтүктөөк худуоһуннууга Георгий Турапыковка бастыг үөрөнчөһүн быһыыһын сэтдэһиҥа диганы эбэрэ этэр. 1968 с. худуоһуннуук дипломун ыһаабылтан ылк, уруһуй эйгэлэгэр үтүмөннөөк үтүс паннолары, портреттары, хаттылаалары оҕортообуте.

Идэгийг сүдү ийнгэтэж улахан нэлт бусуух юмн, оюун сүүн ирбэһитэригэр үгүрүйгэрэн, сүрбэ, дууһага эрх сүлэһэньибыг,долуйбулсэмэригэрдөрүндөрүн хоһоон суурайан иэйн-куйан ёһатһыар эби: Оюуһага тоһо да сүгк кургук буспарын иһиц, юһи күтүн-сүүн умсугар-нэгэр сүлэс иэйнбүсүгэр, дирэг ойлобулсүгэр. Кырһынһын

бөтөнчөдө, бэл Күнүк Уурастырат үгүс
хоһооннорутар итинник бэргэн элватори,
үйөгүс, сырлык кыраскалары ахыптын
өйрөбөгүн.

«Биллиги унаайкобыт хатын чарын сааһаһар турар. Оһон мин сылы быһа көрө айылдыны кытта сарсыарда айын дороболонһон көрсөр дьоллоһотун», дии кэли эрэ ордук саных дустуйа эһи өр.

Мийн сойгар күлүнүм айзүрх:
Алтань, голуун бүрлэн,
Басай-татань дунууу айзүрхтэн,
Күнз дас, сийдүй, мийсэртэн.

Сүтүктү изилдөөнү толуктуу;
Айырма сүтүктүн сүтүктү;
Милетте кулуктун калыба;
Олуктун бөлүктү сүтүктү.

Бу дэгл хайа да кмиттэн күнүү
срлорорун хөлүйбүт хөлсоно. Хайдхастах
убарастарый, тыгларый?!

«Уйбаан Сэмюэлис чабытгай таланын
бир кырыта – кини саа талын не кертти

топору баһыялыгына буолар! Диринг ийинитэк иһиэхэ хосхоһонро, дьон олохун, үтүтүн дууһуйбут очеркалара, бийиги улуустуллар кэннээк биһигиго... Ыраада өрөспүүбүлүтэттэни юмуктурас дьаракта.

Манна аны киши дотор эйгизнэг, бэргэн
сытны этикторын, куракхэнигээрэ
додоторун үерээрн онорлуур догоруу
шархадарын эгэн юмби» — диил илалт догоруо
күүл тустуута ССРС спортун маастара Пётр
Калашин сэлсэн бирид.

Күнөөтүг көбүстөк, сирдөк сэмэй майгылаах, күйи күйүгө Уйбаан Сэмексбиги аюлун устпа элбэк эрүүлөк доңотторо арылтылылар. Кинилергө уйгазас, харыстабыллаах үрүмдөүг сыйыгынан көрөсөмөр. Күнн ити көрө майгытын полт Сэмэн Араманыбыс Давидов улукан махталынан бэлгетээбиг эбит: "Мин Россия сурыйаачыларын Союулуун чилисөөнөн бөлүшкөбүлүн истег, илгизингиз ооксул курулук тыйгыч сиргэн араамалар улукан бугайы, бөрөдөн ыйаалыгынак хартылыгы.

[illegible]

Харъялтын кэстэр, Араман Данилов
 байгэ соён элпийнэ, «Дэд үгү ээртэ!
 Байгэ бортхой поема, нуучна, Саха
 суруйааччыларын бастыг-мааны уус-уран
 элчтэрин күрдүк» дээн үлүм суруттан
 кииринтэһэрин эрэ кыбытабын. «Күндүтүк
 саньыр табырдым Сэмэн Араманнабын!
 Үгүс сылардаах айар үгүн үрдүк сыанабылы
 ылыгыт Өрөгөйдөөх күлүүтүн илмэттик
 ээрдэлиһин! Арасыйыа суруйааччыларын
 дорбосонноох түмүүтүрүн тотору быраа
 гтаах чинчийгэн талыгытыкыттан,
 астына үөрөбүн уонна саха буолан
 торообуһунан оссо биридэ күнтуттар кыах-
 тааһыгытын. Эйхэс долгуйан
 махтаабын».

Дубанга уйушук атыскагы үчүсү дордого, табакчыларга Уйбаан Семенинни «Дубал историк» атына сыйлар элине.

педията», «Дубаг поэта», «Дубаг улахан ойуун», олон гроссмейстер Азаров «Улуу убайгыт Уйбан, улуу дыону кайыталабылжын, билиги, этэртэр, умнубагыт» дээн үрдүктүк сыналаан мээңө этектэро дуо? Манна туск да куурстии суок, сирдек таба сыаныгылар эбит дии сыаныбын. Кыргытэк-таскылаах сытпы комбинационнай ооннууларынан гроссмейстерлары богуунуартаан, уон иккитэ «Кыраһыбай партиятын ийин» биринстери ылаптаабыт. Эстония Нарва куоратыгар, нууча дубатын төртүтэччилэртэн биридэстэро Сохов аапынан, гроссмейстерлар боо тобурдусуг суус куустэк састааптаах турнирга, уонпан тахса гроссмейстеры барыларын юнигэр хаалпартаан, чемпионнаабыт маастар дүтүккө, улуу ситиһин бууылаах дуо? Биэри ойдообоппун, бу тууары, ама, гроссмейстер нуорматын толорботого булуо дуо! Манньк ситиһиһи сыналааһылыта туск эрө ситэ сыанылаабаг быһыах таскыбыт юуһмк.

Кыайылыга ураты дуулуурдаагынан, дэбигер күчүстөх характерынан Уйбаан, улуу тустуук Байбат Пивияттан санатар. Кинигер чыгышы, татилыктарга торообут, арасына чыгыр бийр, арыша ырышынат да бусулар, бийр хаантан тамыйынаах дэон бусулаахара бусулу дуо?

Бэйгийн чамуудай сонинууларын тайвшан Уйбаан Сэмсэгэс тренер бйһынһынш, оюутан маастарлар тийб, дубека дзон бондну үгүйбүт сүлхэг үлхэн үтүлгэс бни:

Нордуг үөрөңгүрүмүн туйгуз, боздунуңук Дмитрий Эверстов «Сага сүксөө»: «Чураггы улуулар үгүлөсөң үгүлөсө, кээси буолуспатах этэ. Кини үрдүк таптымакх сүбөтүнөн Василий Кутырпаев, Иван Новгородов, Семен Габашев, Арсений Неустров маастар буолулар, сүүрбэттэн тавса каттадыг үгүс», — деген суруйан хааларбыт. Олгон дуобука спорт маастарыгар каттадыг, классическай тустууга сагаларан бастай спорт маастара Дмитрий Максимов, «сүлүүр сүлүүрүлүрүн» титик оностон бээр.

туугуур сэмээдөөдөдөр ирээд сэмээдөөдөр үлсгөдөр нэрдөгдөр Чуулгачы улууһа, өрөспүүбүлүкэ дуобакка федерацията Уйбаан Сэмээдөөдөдөр «Физкультуура уонна спортуу» үлсгөдөр үлсгөдөр» ааг илгэригдөрүн туһутар үлсгөдөр. Уйбаан Сава сириг, Россия эрө бусбукка, ОССР маастара. Ол алта Биллэгий зарбукка маастара, бүтүлүү комитетин нэрдөгдөр илгэригдөрүн арылгыларын кылаастаах маастара, — диир ууһаан эригдөр, бааһын эгдөр. Эгдөө айыллах, маһык ууһаан сиппийиригдөр, үлсгөдөр-хаммастан орудук оооо туугу оһоруккааа илгэригдөр, бу аагы илгэригдөр, аһааа дэри тодо күүгдөр-халла сиппийиллара бусбуой! Маһык, сиппийиригдөр таһыан диллэригдөр сиппийиригдөр комитетин, Уйбаан Сэмээдөөдөр үлсгөдөр аагыгдөр сиппийиригдөр оһоруккааа, диир бэйөм элэригдөр элэригдөр.

ВН. ЕТОРОВ – Тумарча
СӨ культуураһын үтүктөх үлөһүгү,
Үлбэ минеральнай производстволор
онгору талларын эйэлтир уюуна
А.Е. Кулаковский аягынан государствен-
най бирисмийсюр директитара, Чураачы
улугулу уюуна Ойулуун нэхилитин
бокуттук гражданина,
ССРС сунгаажанна

ГИБДД извещает

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ УСЛУГИ ДЕШЕВЛЕ НА 30% ПРИ ПОДАЧЕ ЗАЯВЛЕНИЯ И УПЛАТЫ ПОШЛИНЫ ЧЕРЕЗ ИНТЕРНЕТ

Федеральный закон от 30.11.2016г. №402-ФЗ "О внесении изменений в статью 333.35 части второй Налогового кодекса Российской Федерации"

Сентябрь 1

[illegible]

финансента 0,7 в случае подачи заявления о совершении установленных юридически значимых действий и уплаты соответствующей государственной пошлины с использованием единого портала государственных и муниципальных услуг, региональных порталов государственных и муниципальных услуг и иных порталов, интегрированных с единой системой идентификации и аутентификации».

Спінья 2

Настоящий Федеральный закон вступает в силу с 1 января 2017 г., но не ранее чем по истечении одного месяца со дня его официального опубликования.

ОГИБДД ОМВД России по Чухотскому району:

